

2. Кот С.І. «Культурні цінності»: поняття і термін у контексті повернення та реституції предметів культури / С. І. Кот // Праці центру пам'ятокознавства: зб. наук. пр. — 2011. — Вип. 20. — С. 10–27.

3. Культура // Політологічний енциклопедичний словник. — К., 1997. — С. 179.

Матарадзе Георгій

студент групи ВФ-101

науковий керівник — Бедько І.В.

викладач кафедри української мови та літератури

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

ЯВИЩА РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ЛЕКСИЧНОЇ ІНТЕРФЕРЕНЦІЇ

Анотація. Статтю присвячено питанню походження, історії розвитку поняття «інтерференція»; розглядаються типи інтерференції російської та української мов в умовах контактування.

Ключові слова: лексична інтерференція, мовні контакти, двомовність.

Abstract. The article deals with the examination of the problem of origin, history and development of the concept of «interference». The article gives the description of lexical interfeeration of Russian and Ukrainian languages due to their interrelations.

Key words: lexical interference, language contacts, bilingualism.

В умовах розширення й поглиблення контактів між країнами на сьогодні гостро стоїть питання про успішність і ефективність міжкультурної комунікації. Визначення міжкультурної комунікації очевидно з самого терміна: це спілкування людей, що представляють різні культури.

Термін «інтерференція» — латинського походження і означає: «inter» між + «ferens» («ferentis») несе, що переносить. Джерелом його є фізика зі значенням накладення хвиль, що призводить до їх взаємного посилення або ослаблення. Явище інтерференції вивчається в лінгвістиці, соціолінгвістиці, психології, психолінгвістиці тощо.

У лінгвістиці проблема інтерференції розглядається в рамках мовних контактів і під інтерференцією розуміється «порушення білінгвом (людиною, що володіє двома мовами) норм і правил співвідношення двох контактуючих мов» [1].

Це явище описується в працях багатьох російських та українських вчених (Е. Верещагін, В. Виноградов, Л. Щерба, У. Вайнрайх, Ю. Жлуктенко).

У лінгвістичну літературу термін «інтерференція» був введений вченими Празького лінгвістичного гуртка. Однак широке визнання цей термін отримав після виходу в світ монографії У. Вайнрайха [2]. За У. Вайнрайхом, під інтерференцією розуміють «ті випадки відхилення від норм будь-якої з мов, які відбуваються в мовленні двомовних у результаті того, що вони знають більше мов, ніж одну, тобто внаслідок мовного контакту» [2].

На думку Е. Хаугена, інтерференція це «випадки відхилення від норм мови, що з'являються в мовленні двомовних носіїв внаслідок знайомства з іншими мовами» [4].

Більш повне і сучасне визначення інтерференції, запропонував В. Виноградов: «Інтерференція (від лат. *Inter* — між собою, взаємно і *ferio* — торкаюся, ударяю) — взаємодія мовних систем в умовах двомовності, що складається або при мовних контактах, або при індивідуальному освоєнні нерідної мови; виражається у відхиленнях від норми і системи другої мови під впливом рідної» [3].

Яскраво інтерференція виявляється на лексичному рівні, оскільки результати взаємодії української й російської мов тут реалізуються у значному обсязі:

інтерференція	російська	українська
болєзнь водка врач детство должны каждый канєшно карман кувирком мальчик	болєзнь водка врач детство должны каждый конєчно карман кувырком мальчик	хвороба горілка лікар дитинство повинні кожен звісно кишеня шкереберть хлопчик
нада наследнік начальний нєвеста недвіжимость новості ноябрь парікмахер справка стидно	надо наследник начальный невеста недвижимость новости ноябрь парикмахер справка стыдно	треба спадкоємець початковий наречена нерухомість новини листопад перукар довідка соромно

Інтерференція часто спостерігається на фонетичному рівні. Фонетична якість звуків значною мірою може варіюватися як від умов комунікації, так і від індивідуальних особливостей мовця:

<i>інтерференція</i>	<i>російська мова</i>	<i>українська мова</i>
<i>благодаря</i> <i>вдруг</i> <i>встроїться</i> <i>громко</i>	<i>благодаря</i> <i>вдруг</i> <i>устроиться</i> <i>громко</i>	<i>завдяки</i> <i>раптом</i> <i>влаштуватися</i> <i>голосно</i>

<i>діжурство</i> <i>камінщик</i> <i>мельниця</i> <i>непонятні</i> <i>обізательно</i> <i>поміщеніє</i> <i>пожарить</i> <i>розрішеніє</i> <i>сременна</i> <i>інтерференція</i>	<i>дежурство</i> <i>каменищик</i> <i>мельница</i> <i>непонятные</i> <i>обязательно</i> <i>помещение</i> <i>пожарить</i> <i>разрешение</i> <i>современная</i> <i>російська мова</i>	<i>чергування</i> <i>муляр</i> <i>млин</i> <i>незрозумілі</i> <i>обов'язково</i> <i>приміщення</i> <i>посмажити</i> <i>дозвіл</i> <i>сучасна</i> <i>українська мова</i>
більно Вера водітель война інститут картошка комната румуні світ телевізор ухо часть	більно Вера водитель война институт картошка комната румыны свет телевизор ухо часть	боляче Віра водій війна інститут картопля кімната румуні світло телевізор вуха частина

В останній таблиці наведено приклади інтерференції, що виникла на базі слів, які схожі в російській та українській мовах. Нерідко випадки інтерференції зустрічаються декілька разів у межах одного речення. Наприклад:

У нас у цьому **году** **занятія** через холод **сократили** на дві **неділі**.

Хочу **поздравить** **тьотку** Галю з **юбілєєм**.

Увесь **прошлий** **год** пролежала в **больниці** з **почками**, так і не **вилічилась**.

На **профосмотр** треба їхати у **ноябрі**.

Срочно **пригласіть** **управляющего** до Івана Павловича.

Од **простуди** **хорошо** **помагає** **оріхова** **настойка**.

На завершення хочеться підкреслити, що інтерференція є втручанням елементів однієї мовної системи в іншу при мовному контакті, а результат цього втручання може бути як негативним, про що говорять вищенаведені приклади, так і позитивним, що сприяє адекватному перекладу та взаєморозумінню, а також реалізації ефективного спілкування.

Література

1. Алимов В.В. Теория перевода. Перевод в сфере профессиональной коммуникации [Текст] / В. В. Алимов. — М., 2005.

2. Вайнрайх В. Языковые контакты. Состояние и проблемы исследования В. Вайнрайх. — Б., 2000.

3. Лингвистический энциклопедический словарь [Текст] / Гл. ред. В. Н. Ярцева. — М., 2002.

4. Хауген Э. Языковой контакт [Текст] / Э. Хауген // Новое в лингвистике. — Вып. 6. — М., 1972.

Suleva Tetiana

Studentin des 5. Studienjahres

der Kiewer Nationalen Wadym-Hetman-Wirtschaftsuniversität

KULTURELLE ASPEKTE IN DER UKRAINISCH-POLNISCHEN WIRTSCHAFTSKOMMUNIKATION

Aktualität der Forschung. Polen ist jetzt Mitglied der Europäischen Union und gehört zu den hoch entwickelten marktwirtschaftlich orientierten Ländern Europas und der Welt. Ukrainer können polnische Erfahrungen im Aufbau des Staates übernehmen, um den langfristigen wirtschaftlichen, sozialen und politischen Erfolg zu erreichen. Die ukrainisch-polnischen Beziehungen spielen eine große Rolle für die Entwicklung der Ukraine. Die Ukraine und Polen haben gemeinsamen historischen sowie wirtschaftlichen Hintergrund und die heutigen Beziehungen zwischen den Ländern tragen auch viel zur wirtschaftlichen Entwicklung beider Länder bei. In diesem Zusammenhang haben auch kulturelle Aspekte der Wirtschaftskommunikation eine große Bedeutung. Die interkulturelle Wirtschaftskommunikation bezieht sich auf wirtschaftsbezogenes kommunikatives Handeln zwischen Interaktionsteilnehmern mit unterschiedlicher kultureller Herkunft.

Ziel der Forschung. Meine Forschungen im Bereich der ukrainisch-polnischen Wirtschaftskommunikation verfolgen die Linie: Kultur — Kommunikation — Interkulturalität — Business. Das Hauptziel dieser Arbeit ist die polnischen Kulturwerte festzustellen und den Einfluss dieser Faktoren auf Wirtschaftskommunikation und Business zu bewerten. Die Begriffe Kultur, Kommunikation und Interkulturalität spielen in meiner Forschung eine zentrale Rolle.

Darstellung der Grundgedanken

Aus einer kulturvergleichenden Perspektive sollte man Polen zunächst im Kontext anderer mittelosteuropäischer Länder betrachten.

1) Nationalstolz: Polen war lange Zeit Spielball fremder Mächte. Diese Bedrohung von außen bewirkte eine starke Rückbesinnung auf zentrale polnische Werte, um auf diese Weise das eigene kulturelle Selbstbewusstsein zu stärken. So tendieren die Länder Mitteleuropas dazu, sehr freiheitsliebend zu sein. Ebenso sollte der polnische Nationalstolz als eine Art Überthema bei jeder kommunikativen Handlung bedacht werden. Jede Kooperation, ob nun im politischen oder wirtschaftlichen Bereich, sollte folglich von den Ausländern so präsentiert werden, dass die polnische Souveränität nicht angegriffen wird [1, S. 5].

2) Abwertung von Strukturen: Polen legen keinen großen Wert auf Pläne, Gesetze oder Vorschriften. In Ihren Augen sind Gesetze größtenteils nur Unterdrückungsmittel, die ehemalige Besatzer als lästiges Erbe übrig ließen. Stattdessen lieben es die Polen, zu